

Кюрчев С.В.

доктор технічних наук, професор,

ректор

Таврійський державний агротехнологічний університет

імені Дмитра Моторного

УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК МАРКЕР НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ: НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНИЙ РУХ ТДАТУ

***Анотація.** Стаття присвячена аналізу української мови як ключового маркера національної ідентичності в контексті національно-патріотичного руху ТДАТУ. У дослідженні розглядаються історичні та соціокультурні аспекти, які впливають на формування мовної ідентичності в Україні. Зокрема, акцентується увага на роль мови у консолідації суспільства, формуванні патріотичних почуттів та захисті культурної спадщини. Результати дослідження підкреслюють важливість усвідомлення мови як символу національної самосвідомості та фактору, що сприяє розвитку національної єдності.*

***Ключові слова:** українська мова, національна ідентичність, національно-патріотичний рух, мовна політика, патріотизм, освітні програми, мовна інтеграція, мовна культура.*

***Kyurchev S.V. Ukrainian language as a marker of national identity: the national patriotic movement of TDAU.** This article is dedicated to the analysis of the Ukrainian language as a key marker of national identity in the context of the national patriotic movement of TDAU. The study examines the historical and sociocultural aspects that influence the formation of linguistic identity in Ukraine. In particular, attention is drawn to the role of language in consolidating society, forming patriotic feelings, and protecting cultural heritage. The results of the research emphasize the importance of recognizing language as a symbol of national self-awareness and a factor that contributes to the development of national unity.*

***Key words:** Ukrainian language, national identity, national patriotic movement, language policy, patriotism, educational programs, language integration, language culture.*

Постановка проблеми. В умовах сучасних глобалізаційних процесів та викликів, які постають перед Україною, питання національної та громадянської ідентичності здобувачів вищої освіти стає актуальнішим, ніж будь-коли. Формування свідомого, активного громадянина з чіткою національною ідентичністю є одним із ключових завдань освітнього процесу.

Впровадження інноваційних технологій у цьому контексті відкриває нові можливості для інтеграції національних цінностей та громадянських чеснот у освітній процес. Використання сучасних цифрових платформ, інтерактивних методик і проєктних підходів дозволяє не лише підвищити рівень знань здобувачів освіти, але й сформувати у них глибоке розуміння власної національної ідентичності та громадянської відповідальності.

Використовуючи сучасні технології, Таврійський державний агротехнологічний університет продовжує впроваджувати соціальні проєкти, спрямовані на формування національної свідомості та громадянської відповідальності серед студентства, що є важливим внеском у розвиток патріотичного виховання та національної ідентичності. Важливою складовою є організація патріотичних заходів, спрямованих на підтримку українських військових, волонтерів та цивільного населення в умовах війни. Ці освітні ініціативи сприяють формуванню у здобувачів освіти критичного мислення, вміння приймати рішення та брати відповідальність за майбутнє країни. Інноваційні підходи Таврійського державного агротехнологічного університету забезпечують не лише академічний розвиток молоді, але й їхнє становлення як активних громадян, які готові брати участь у відбудові та розвитку України.

Метою статті є дослідження ролі української мови як маркера національної ідентичності в контексті національно-патріотичного руху ТДАТУ, аналіз впливу мовної політики на формування мовної ідентичності та патріотичних почуттів серед студентської молоді, а також виявлення шляхів підвищення усвідомлення української мови як важливого елемента культурної спадщини та національної єдності.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні Україна має потребу в переоцінці своєї історії та пошуку нових моделей національної ідентичності в контексті розбудови держави та зміцнення демократії. У

світлі глобалізації та міжнародних відносин формування сильної національної ідентичності стає важливим елементом української зовнішньої політики та просування інтересів країни на міжнародній арені. Молодь України є ключовим фактором майбутнього суспільства та потребує підтримки, стимулювання для формування національної свідомості та патріотизму. У контексті повномасштабного вторгнення країни-агресора в Україну, формування української ідентичності стає важливим вектором національної безпеки. Україна є багатонаціональною країною з різноманітними етнічними, релігійними та культурними традиціями. Формування загальнонаціональної ідентичності в умовах різноманітності стає викликом, але й можливістю для об'єднання різних груп національного складу.

У військовий час формування національної ідентичності має особливе значення, оскільки країна стикається зі складними викликами, що ставлять під загрозу її територіальну цілісність, суверенітет та самобутність. Збереження та відзначення державних свят, підтримка державних символів допомагає зміцнювати віру в національну ідентичність та єдність. Розширення освітніх програм та проведення патріотичних заходів у військових навчальних закладах сприяють формуванню військової національної ідентичності серед військовослужбовців [3, с. 65]. Отже, формування української національної ідентичності залишається актуальною темою, що вимагає постійної уваги та активних заходів з боку українського суспільства та держави.

У сучасному освітньому просторі питання формування національної та громадянської ідентичності стає все більш актуальним, особливо в умовах глобалізаційних викликів і загроз втрати культурної спадщини. Упровадження інноваційних технологій в освіту є важливим інструментом для підсилення цього процесу, оскільки вони дозволяють інтегрувати сучасні підходи до навчання з метою розвитку національної свідомості та активної громадянської позиції здобувачів освіти. Цифрові ресурси, інтерактивні платформи, віртуальна та доповнена реальність не лише підвищують інтерес до вивчення культурних та історичних аспектів України, але й сприяють формуванню глибшого розуміння ролі кожної особистості у побудові сильної держави. Інноваційні технології дають можливість втілювати інтерактивні методи навчання, які активізують

молодь, спонукаючи до участі в громадському житті та підтримці національних цінностей [7, с. 98].

Формування української національної ідентичності – це процес, що включає в себе різноманітні засоби та методи, які сприяють утвердженню та розвитку українського національного самосприйняття серед населення. Розуміємо як ніколи, що підтримка державних символів сприяє укріпленню відчуття національної приналежності. До основних засобів формування української національної ідентичності включають мовну політику, освіту, медіа, культурні заходи, політичні реформи та різноманітні пам'ятники та пам'ятні місця (Рис. 1).

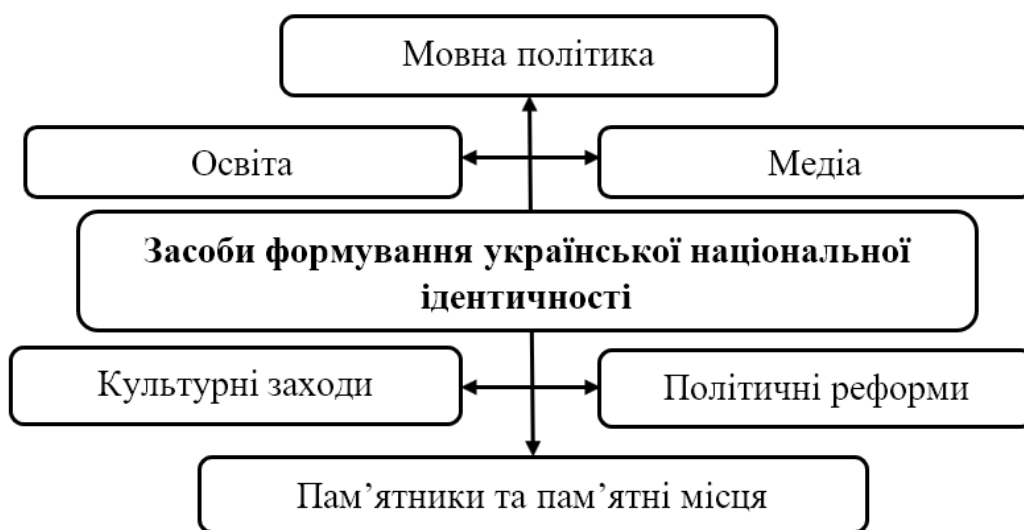

Рис. 1 Основні засоби формування української національної ідентичності

Мовна політика виступає важливим засобом формування української національної ідентичності, оскільки мова є не лише засобом комунікації, але й важливим елементом культурної та ідентифікаційної приналежності. Мовна політика спрямована на захист статусу української мови як державної мови та забезпечення її використання у всіх сферах суспільного життя. Вона включає заходи щодо розвитку мовної освіти та підтримки вивчення та використання української мови серед усіх верств населення. Така політика передбачає підтримку мовних меншин та забезпечення їхнього права на використання рідної мови [9, с. 112].

Мовна політика спрямована на захист мовних прав громадян, включаючи право на використання власної мови в усіх сферах життя.

Здебільшого – це заходи щодо популяризації української мови та культури як ключових складових національної ідентичності. Відомо, що мовна політика спрямована на забезпечення рівних можливостей для всіх громадян незалежно від мови, якою вони володіють. Вона включає в себе заходи щодо розвитку та підтримки різноманітності мовних форм ідентичності українського суспільства. Саме тому мовна політика відіграє важливу роль у формуванні та зміцненні української національної ідентичності, сприяючи збереженню та розвитку культурних та мовних традицій, стимулюючи гордість за національну мову та культуру, а також сприяючи зближенню та єдності українського суспільства [10, с. 145].

Освіта виступає одним з ключових засобів формування української національної ідентичності, оскільки вона передає цінності, традиції та культурні звичаї, сприяє розвитку громадянської свідомості та підтримує ідентифікацію з власною країною. Представлення історії та культури шляхом використання освітньої програми, може включати вивчення історії та культури України з метою ознайомлення здобувачів освіти з багатообразним минулим та цінностями українського народу. Відомо, що освіта сприяє вихованню патріотизму, гордості за свою країну та бажання захищати її інтереси [12, с. 72].

Українська національна ідентичність є важливим фактором у формуванні громадянського суспільства, що ґрунтується на принципах демократії, прав людини та рівності. Відчуття належності до української нації сприяє стимулюванню економічного розвитку та підтримці місцевих підприємств та продукції. Сприйняття себе як частини українського народу підтримує відчуття відповідальності за територіальну цілісність та недоторканність кордонів країни. Українська національна ідентичність є важливим елементом самоідентифікації та самосвідомості українського народу, що сприяє його збереженню, розвитку та процвітанню.

Українська мова завжди була і залишається одним із ключових маркерів національної ідентичності, що відіграє важливу роль у формуванні свідомості народу. Вона є живим свідком історичних подій, носієм культурних цінностей та основою національної єдності. Від найдавніших часів мова була символом боротьби за незалежність і право

на самовираження, а сьогодні вона стає не лише засобом комунікації, але й символом опору та відновлення національної гідності [1, с. 42].

У сучасних умовах глобалізації та інтеграції культур особливу вагу має збереження та розвиток української мови. Використання її як інструменту самовизначення на світовій арені підкреслює унікальність нації, її традиції та історичний шлях. Сьогодні українська мова не лише об'єднує українців у різних куточках світу, але й демонструє відкритість до нових інноваційних підходів у освіті, науці та культурі, водночас залишаючи незмінними свої глибокі корені, що сягають багатовікових традицій, використовуючи при цьому сучасні інноваційні технології [2, с. 71].

У серпні 2023 року в ТДАТУ була запроваджена посада Мовного омбудсмена. Мовний омбудсмен у Таврійському державному агротехнологічному університеті (ТДАТУ) виконує важливу роль у забезпеченні дотримання мовного законодавства та прав викладачів і здобувачів вищої освіти щодо використання державної мови. Дана посада функціонує в університеті на громадських засадах. Основні обов'язки мовного омбудсмена виконує доктор філологічних наук, професор Тетяна Шарова, яка відповідно до посадових обов'язків здійснює:

1. Контроль за дотриманням мовного законодавства;
2. Розгляд скарг і звернень.
3. Просвітницьку діяльність.
4. Підтримка мовного середовища.
5. Співпраця з державними органами.

Мовний омбудсмен ТДАТУ стежить за виконанням Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»; слідкує, щоб освітній процес та документація в університеті велись українською мовою; приймає та розглядає звернення від здобувачів, викладачів та інших працівників щодо порушень мовного законодавства; проводить роз'яснювальну роботу щодо мовних прав і обов'язків; організовує заходи та ініціативи для популяризації української мови серед студентів та викладачів; проводить мовні курси та тренінги для тих, хто хоче покращити рівень володіння державною мовою; сприяє створенню мовного середовища, яке підтримує використання української мови у повсякденній діяльності університету; співпрацює з Уповноваженим із захисту державної мови України, Міністерством

освіти та науки України та іншими органами для вирішення питань мовної політики. Посада мовного омбудсмена допомагає зміцнити українську мовну ідентичність у Таврійському державному агротехнологічному університеті імені Дмитра Моторного й забезпечує правові гарантії для її використання.

Упровадження інноваційних технологій щодо формування національної та громадянської ідентичності зводиться до розуміння використання цифрового контенту [2, с. 72] під час написання звернення на адресу мовного омбудсмена ТДАТУ. На сьогодні мовним омбудсменом розроблено Програму розвитку і функціонування української мови в ТДАТУ на 2023-2030 р. та розроблюються щорічно плани, які оприлюднюються на офіційному сайті університету. Звернення до мовного омбудсмена є анонімним, однак від подавача потребує чітких відповідей на поставлені питання:

- опишіть причину свого звернення: де, коли і ким, на вашу думку, було порушено ст. 21 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»;
- місце, де відбулось порушення;
- дата і час порушення;
- інформація про особу, причетну до порушення.

Для підтвердження прописаних слів потрібно завантажити підтверджувальний документ або фото, доступ до яких матиме мовний омбудсмен під час розгляду скарги. Така форма звернення дозволяє співробітникам релокованого закладу вищої освіти, незалежно від їхнього місця перебування, контактувати з уповноваженими особами та покращувати освітній процес в умовах сьогодення. Відповідь мовного омбудсмена ТДАТУ ґрунтується на нормативно-документальній базі, що також висвітлено на офіційному сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного.

Повноваження та діяльність Студентського мовного омбудсмена ТДАТУ спрямовані на захист прав здобувачів вищої освіти щодо використання державної мови та забезпечення дотримання мовного законодавства в освітньому процесі. Обов'язки студентського мовного омбудсмена у ТДАТУ виконує здобувачка вищої освіти факультету економіки та бізнесу Влада Шмалій.

Основні аспекти діяльності студентського мовного омбудсмена включають:

1. Захист прав студентів щодо використання державної мови.
2. Контроль за дотриманням мовного законодавства.
3. Розгляд звернень та скарг студентів.
4. Мовна підтримка та консультації.
5. Організація просвітницьких заходів.
6. Співпраця з адміністрацією та іншими структурами.
7. Моніторинг мовної ситуації.

У ТДАТУ імені Дмитра Моторного Студентський мовний омбудсмен виступає представником студентів у питаннях, пов'язаних з використанням української мови в університеті; сприяє забезпеченню прав студентів на отримання освіти державною мовою, а також використання української в інших аспектах університетського життя (офіційні заходи, спілкування з адміністрацією тощо); стежить за тим, щоб викладачі, адміністрація та інші працівники університету дотримувалися законодавчих норм, що регулюють використання державної мови; перевіряє, чи проводяться лекції, семінари, іспити та інші навчальні заходи державною мовою; приймає скарги від студентів щодо можливих порушень їхніх мовних прав, зокрема випадків відмови у використанні української мови в освітньому процесі; розглядає скарги на дії викладачів або працівників університету, що порушують норми мовного законодавства; надає консультації студентам, які потребують допомоги у вирішенні питань щодо використання державної мови; підтримує студентів, які мають труднощі з вивченням або використанням української мови, шляхом організації курсів або мовних консультацій.

Студентський мовний омбудсмен організовує заходи, спрямовані на популяризацію української мови серед студентів, зокрема мовні клуби, конкурси, тематичні лекції або зустрічі з відомими мовознавцями; проводить кампанії з підвищення обізнаності студентів щодо їхніх прав і обов'язків у сфері використання державної мови; взаємодіє з адміністрацією ТДАТУ, студентським самоврядуванням, викладачами та іншими організаціями для забезпечення належного функціонування мовної політики університету; співпрацює з Уповноваженим із захисту державної мови та іншими мовними організаціями на національному рівні; регулярно проводить моніторинг використання української мови у

навчальних групах, гуртожитках та інших місцях студентського життя; оцінює ефективність заходів, що проводяться у закладі вищої освіти.

Розуміємо, що українська мова відіграє фундаментальну роль у збереженні культурної спадщини та створенні почуття єдності серед нації. Важливо, щоб молоде покоління розуміло не лише практичну цінність мови як засобу комунікації, але й її глибинне культурне та історичне значення. Мова є носієм національних традицій, світогляду та самобутності, і через неї студенти можуть краще усвідомити свою роль у розвитку суспільства та держави. У процесі формування національної свідомості українська мова виступає як символ єдності, що допомагає будувати ідентичність, спільну для всіх українців, незалежно від їхнього походження або регіону проживання.

Завданням цих ініціатив є популяризація традиційних аспектів української мови, включаючи її літературну спадщину, фольклор, історію розвитку, щоб нові покоління не втрачали зв'язок із мовними витоками і глибше розуміли її еволюцію. Збереження та розвиток українських мовних традицій є важливим завданням заходів, спрямованих на популяризацію української мови серед молоді. Ініціативи в цій сфері мають на меті підтримати зв'язок нових поколінь із мовними витоками, допомагаючи їм краще усвідомити історичний шлях, який пройшла українська мова. Завдяки заходам, орієнтованим на популяризацію цих аспектів, студенти отримують можливість глибше пізнати коріння української мови, її формування і розвиток, що сприяє зміцненню їхньої національної ідентичності. Вивчення мовних традицій також допомагає зберегти культурну спадщину, передаючи її від покоління до покоління, і водночас адаптувати ці традиції до сучасних умов, збагачуючи мову новими формами вираження.

Адаптація української мови до сучасного професійного середовища передбачає підготовку студентів до використання української мови у своїй професійній діяльності, що допоможе забезпечити її стійке поширення у різних галузях, таких як агробізнес, технології та наука, а також сприятиме формуванню конкурентоспроможних фахівців. Адаптація української мови до сучасного професійного середовища є важливим завданням, спрямованим на підготовку студентів до використання рідної мови в їхній майбутній професійній діяльності. Університетські заходи мають на меті показати студентам важливість

грамотного застосування української мови у професійних комунікаціях у таких галузях, як агробізнес, наука, управління та інші сфери [4, с. 14].

Завдяки адаптації мови до сучасного професійного контексту, здобувачі вищої освіти отримують змогу освоїти необхідну термінологію, розвивати навички ділового спілкування, підготовки звітів, презентацій та інших важливих аспектів професійної комунікації українською мовою. Такі підходи сприяють її поширенню у різних секторах економіки та науки, але й допомагає формувати конкурентоспроможних фахівців, здатних використовувати українську мову на високому професійному рівні [6, с. 94]. У результаті це дозволяє зміцнити статус української мови як важливого елемента в розвитку професійної діяльності, підвищує її престиж і підтримує національну ідентичність у глобалізованому професійному середовищі.

Подібні заходи покликані сприяти діалогу між традиційною та сучасною культурою, що дозволяє створювати нові форми вираження національної ідентичності через мову, що допоможе виховувати повагу до мовного різноманіття, але з акцентом на важливості української мови як основи національної культури. Сприяння культурному діалогу та взаєморозумінню є важливою складовою заходів, спрямованих на розвиток української мови та формування національної ідентичності [8, с. 78]. Подібні ініціативи покликані створювати міст між традиційною культурою, яка зберігає багаті мовні та культурні надбання, і сучасною культурою, що постійно еволюціонує. Через цей діалог українська мова може адаптуватися до сучасних викликів, залишаючись при цьому головним елементом, що об'єднує націю.

Заходи, що стимулюють культурний діалог, сприяють відкриттю нових форм самовираження через мову, які відображають сучасні реалії, але водночас зберігають повагу до мовних традицій. Такий підхід допомагає студентам краще розуміти та цінувати багатоманітність культурних впливів, формуючи ширший світогляд. Це також підкреслює важливість української мови як основи національної культури, яка є ключовим елементом у процесі збереження національної самобутності. Таким чином, заходи, що були проведені у ТДАТУ з питань Мовного арсеналу не лише популяризують українську мову, але й сприяють розвитку толерантності та взаємоповаги, розширюючи розуміння культурного різноманіття в межах сучасного суспільства [11, с. 288].

Одним із важливих завдань ТДАТУ, як закладу вищої освіти південного регіону, є демонстрація здобувачам освіти, що українська мова – це не лише інструмент спілкування, а й потужний символ національної гордості та ідентичності, який потрібно розвивати й цінувати у всіх сферах життя. Підвищення престижу української мови серед молоді є однією з ключових цілей для збереження і розвитку мовної та культурної ідентичності. Важливо показати студентам, що українська мова є не тільки інструментом комунікації, але й символом національної гордості, який потрібно підтримувати і розвивати у всіх сферах життя.

Для досягнення підвищення престижу української мови серед молоді у ТДАТУ реалізуються наступні заходи:

1. Освітні програми та проекти.
2. Мовні конкурси та акції.
3. Медіа та комунікаційні кампанії.
4. Розвиток професійних навичок.

На сьогодні у ТДАТУ користується попитом Освітня програма підвищення кваліфікації Комунікація та цифровізація: українська мова у світлі сучасних тенденцій розвитку суспільства (www.tsatu.edu.ua/nmc/neformalna-osvita/sertyfikatni-osvitni-prohramy). Впровадження освітніх курсів, семінарів та лекцій, що акцентують увагу на історичному та культурному значенні української мови, її впливі на формування національної ідентичності та її ролі в сучасному суспільстві.

У Таврійському державному агротехнологічному університеті у квітні 2024 року було організовано серію заходів, присвячених темі «Мовний арсенал. Українська мова як маркер національної ідентичності: від традицій до сучасності». Ці ініціативи спрямовані на підсилення національної свідомості студентів, підкреслення важливості української мови як складової національної ідентичності та популяризацію її в різних сферах життя. Проведення заходів у Таврійському державному агротехнологічному університеті на тему «Мовний арсенал. Українська мова як маркер національної ідентичності: від традицій до сучасності» має кілька важливих цілей:

1. Формування національної свідомості та громадянської ідентичності.
2. Збереження та розвиток українських мовних традицій.
3. Адаптація української мови до сучасного професійного середовища.
4. Сприяння культурному діалогу та взаєморозумінню.

5. Підвищення престижу української мови серед молоді.

У межах Мовного арсеналу передбачені заходи спрямовані на підвищення розуміння студентами ролі української мови у формуванні національної ідентичності. Важливо, щоб молоде покоління усвідомлювало культурне та історичне значення рідної мови як ключового елемента, що об'єднує націю. Формування національної свідомості та громадянської ідентичності є однією з головних цілей заходів, спрямованих на популяризацію української мови серед студентів [5, с. 141].

Поважні гості та професійні спікери на подібних заходах мотивують до нових звершень. Заходи Мовного арсеналу підвищили рівень усвідомлення студентами ролі української мови в їхньому особистісному і професійному розвитку, сприяли зміцненню національної ідентичності та розширенню культурних горизонтів учасників. Упровадження інноваційних технологій щодо формування національної ідентичності у даному аспекті ґрунтується на інтеграції сучасних підходів та технологічних рішень у процес виховання, освіти та культурного розвитку з метою зміцнення відчуття національної приналежності та цінностей (Рис. 2).

Рис. 2 Команда однодумців, готових до національної єдності

Перспективи мовної політики у Таврійському державному агротехнологічному університеті (ТДАТУ) спрямовані на підвищення престижу української мови серед молоді для формування національної ідентичності через такі заходи:

1. Інтеграція української мови в усі сфери студентського життя, зокрема створення україномовного контенту для всіх офіційних подій та заходів університету; впровадження практики ведення українською мовою спортивних, культурних, освітніх заходів, які активно відвідує молодь.

2. Активна популяризація української культури через проведення тематичних днів, конкурсів, воркшопів та інших подій, які спрямовані на підвищення обізнаності про українську культуру; організація літературних клубів, творчих конкурсів на тему української мови та культури.

3. Мотиваційні програми та конкурси шляхом запровадження системи нагород і стипендій для здобувачів освіти, які активно розвивають україномовні проєкти; проведення конкурсів студентських робіт українською мовою, що сприятиме розвитку творчого підходу до використання мови.

4. Підтримка викладачів та здобувачів освіти у навчанні українською шляхом забезпечення їх відповідними україномовними освітніми матеріалами, що допоможуть глибше вивчати професійні дисципліни українською мовою; підтримка викладачів через професійні курси та тренінги з підвищення рівня володіння українською.

5. Соціальні проєкти та ініціативи можуть бути корисними під час роботи студентських мовних клубів, де здобувачі освіти можуть практикувати мову в неформальних умовах. Тут корисною є співпраця з українськими громадськими організаціями для реалізації спільних культурних та освітніх проєктів, що спрямовані на утвердження української мови.

6. Підвищення престижу української мови через інтернет-платформи шляхом підтримки активності у соціальних мережах українською мовою, включаючи офіційні сторінки університету; створення і просування медіаконтенту на платформах YouTube, TikTok, Instagram, які популярні серед молоді.

Підвищення престижу української мови серед здобувачів вищої освіти є одним із ключових пріоритетів університету, що має важливе значення для зміцнення національної ідентичності та розвитку мовної культури в освітньому середовищі. Для досягнення цієї мети університет здійснює комплекс заходів, спрямованих на популяризацію української мови та формування позитивного ставлення до неї серед студентів.

Університет впроваджує курси з української мови та літератури, які не лише навчають студентів граматичним та лексичним нормам, але й знайомлять їх із культурною спадщиною та історією українського слова. Ці курси організовуються у формі інтерактивних занять, семінарів і творчих конкурсів, що сприяє активному залученню студентів до мовної практики. ТДАТУ активно підтримує проведення культурних і освітніх заходів, таких як мовні фестивалі, конференції, лекції відомих українських письменників та лекторів. Такі ініціативи не тільки популяризують українську мову, але й формують у студентів почуття гордості за свою мову та культуру.

Важливим аспектом є мовна політика університету, яка передбачає використання української мови в офіційних документах, комунікаціях і навчальних матеріалах. Це створює середовище, в якому українська мова стає повсякденним інструментом спілкування, а також підкреслює її значимість у науковій і освітній сферах. Університет сприяє розвитку студентських організацій, які займаються питаннями мовної підтримки та популяризації української мови серед молоді. Це можуть бути клуби, гуртки, або ініціативи, які організовують різноманітні активності, включаючи мовні конкурси, дебати та інші форми, що сприяють практичному використанню української мови.

Висновки. Отже, підвищення престижу української мови серед здобувачів вищої освіти не лише сприяє розвитку мовної культури, але й відіграє важливу роль у формуванні національної ідентичності молоді, закладаючи основи для їхньої активної громадянської позиції в майбутньому. Успішна реалізація цих ініціатив допоможе створити освітнє середовище, в якому українська мова стане важливим чинником розвитку особистості, свідомості та патріотизму молоді.

Література

1. Гасюк Л. Мова і національна ідентичність: теоретичні аспекти. Житомир: Полісся, 2010. 220 с.
2. Гладких Г. В., Шарова Т. М. Організація самостійної діяльності здобувачів вищої освіти засобами ІКТ. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2020. № 69(2). С. 70–74.
3. Залізник М. Слово як символ: українська мова в культурному контексті. Львів: Світ, 2015. 180 с.
4. Кюрчев С.В. Виклики дистанційного навчання в переміщених університетах. *Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти*: збірник науково-методичних праць ТДАТУ. 2024. Вип. 27. С. 7–21.
5. Ломейко О. П., Самойчук К. О., Олексієнко В. О. Внутрішня система забезпечення якості вищої освіти в Таврійському державному агротехнологічному університеті. *Інженерна освіта у сфері харчової і готельної індустрії: виклики сьогодення*: тези Міжнародної науково-методичної конференції. 2019. С. 140–142.
6. Пономарів В. Національна свідомість і мова. Київ: Товариство «Знання», 2009. 190 с.
7. Рудик Т. Мова та ідентичність в українському контексті. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2018. 210 с.
8. Соловей А. Українська мова як засіб самоідентифікації. Луцьк: Вежа, 2014. 160 с.
9. Степаненко О. Культурна ідентичність українців через призму мови. Київ: Освіта, 2019. 230 с.
10. Тарасенко Г. Мовна політика України: проблеми та перспективи. Київ: Наукова думка, 2020. 300 с.
11. Шарова Т. М. Навчальний процес релокованого закладу вищої освіти в умовах воєнного стану. *Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти*: збірник науково-методичних праць ТДАТУ. 2023. Вип. 26. С. 288–296.
12. Шевчук Я. Мова як маркер національної ідентичності. Львів: Книга, 2013. 180 с.